

Załącznik
do uchwały Nr 1846/29a/2021
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 2 października 2021 r.

Warszawa, dnia 2 października 2021 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
ul. Jasna 2/4
00-013 Warszawa

Skarżący: **Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego**
ul. Kolejowa 1
01-217 Warszawa

Organ: **Krajowa Rada Biegłych Rewidentów**
Polska Izba Biegłych Rewidentów
Al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa

Sygn. akt: VI SA/Wa 1816/21

Odpowiedź na Stanowisko Skarżącego – rozwinięcie skargi

Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Skarżącego - rozwinięciem skargi, zaprezentowanym w załączniku do uchwały Nr 29/I/2021 Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie odniesienia się do stanowiska wyrażonego w załączniku do uchwały nr 1713/25a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 czerwca 2021 r., działając w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, podtrzymuję swoje dotychczasowe wnioski zawarte w odpowiedzi Organu na skargę – dalej: „Odpowiedź” i poniżej pragnę odnieść się do zarzutów Skarżącego wskazanych w ww. stanowisku.

W pierwszej kolejności Organ podkreśla, że wbrew twierdzeniom Skarżącego, nie doszło do rażącego naruszenia przepisów art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1415 z późn. zm.) – dalej: „Ustawa”. Argumentacja wskazana w Odpowiedzi jednoznacznie wskazuje, że Organ działał w granicach ustawowych kompetencji, nie kreując nowych kompetencji dla osób będących biegłymi rewidentami seniorami, z poszanowaniem

kompetencji przyznanych wyłącznie biegłym rewidentom. Organ nie zgadza się ze stwierdzeniem Skarżącego, wyrażonym w jego stanowisku, że uchwała Organu „*srowadza się do stwierdzenia, że biegły rewident senior, a więc osoba nie będąca biegłym rewidentem, może kontrolować prawidłowość wykonywania czynności zawodowych biegłego rewidenta*”, podczas gdy w graniach przepisów Ustawy (art. 2 pkt 16), z poszanowaniem przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE (art. 8 ust. 2), Organ wskazał jedynie na możliwość wykonywania kontroli jakości zlecenia w jednostkach innych niż jednostki zainteresowania publicznego, która to decyzja została pozostawiona ostatecznie firmie audytorskiej. Organ nie widzi podstaw do naruszenia wskazanych przez Skarżącego przepisów, zwłaszcza rażącego ich naruszenia, które to nie zostało przez Skarżącego wykazane.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 Ustawy, do zadań Polskiej Izby Biegłych Rewidentów należy ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej. Powyższe zadanie, zgodnie z treścią art. 25 ust. 2 Ustawy, **powierzono** Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego. Tym samym, władztwo nad tym zakresem zadań, ustawodawca scedował na samorząd zawodowy. Nie ulega wątpliwości, że krajowy standard kontroli jakości - Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości 1 „Kontrola jakości firm przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących inne zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych”, wydany przez Międzynarodową Federację Księgowych za pośrednictwem Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych, który stanowi załącznik nr 1 do uchwały Nr 2040/37a/2018 KRBR z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości – dalej: „KSKJ”, dotyczy firm audytorskich i Organ jako jego uchwałodawca może wypowiadać się co do jego interpretacji, celem usprawnienia pracy biegłych rewidentów organizujących pracę w firmie audytorskiej. Nie można sprowadzić roli Organu do mechanicznego wprowadzania

dokumentu - transponowania regulacji międzynarodowych do polskiego porządku prawnego, który jednocześnie podlega zatwierdzeniu organu nadzoru i pozbawić Organu możliwości interpretacji i objaśniania obowiązujących norm **odnoszących się również do biegłych rewidentów** - członków samorządu zawodowego. Zaskarżona uchwała Organu stanowi bowiem stanowisko, którego adresatem są biegli rewidenci wykonujący zawód w firmach audytorskich, odpowiedzialni za zorganizowanie pracy i zespołu wykonującego badanie. Należy jednocześnie podkreślić, że Organ w sytuacjach wątpliwości co do interpretacji normy prawa wewnętrznego, jaką to normą niewątpliwie są KSKJ, implementowane przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów, kieruje się hierarchią aktów prawnych dając pierwszeństwo normie prawa powszechnie obowiązującego, jaką jest Ustawa. Powyższe daje podstawę do tego, aby twierdzić, że Organ jest uprawniony do interpretowania wskazanej normy w ten sposób, by była ona zgodna z Ustawą. Samorząd zawodowy biegłych rewidentów reprezentuje osoby wykonujące zawód zaufania publicznego i sprawuje pieczę nad należyтым jego wykonywaniem w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. To niezmiennie przyświeca Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów. Stąd powyżej wyrażone w art. 17 ust. 1, konstytucyjne gwarancje działania samorządu pozwalają wypowiadać się samorządowi biegłych rewidentów dla jego członków – biegłych rewidentów, interpretując przepisy prawa zgodnie z zasadami wykładni i obowiązującą hierarchią aktów prawnych, tak jak miało to miejsce w przypadku wydania przez Organ zaskarżonej uchwały. Zatem za nieuzasadniony należy uznać zarzut naruszenia (w tym rażącego) art. 25 Ustawy.

Jednocześnie Organ wskazuje, że do zadań Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego należy przeprowadzanie kontroli firm audytorskich (art. 90 ust. 1 pkt 3-5 Ustawy), a zgodnie z art. 112 ust. 1 lit. a) Ustawy zakres tej kontroli obejmuje ocenę systemu wewnętrznej kontroli jakości w kontrolowanej firmie audytorskiej, w tym ocenę polityk i procedur wewnętrznej kontroli jakości tej firmy zapewniających przestrzeganie przez biegłych rewidentów i firmę audytorską mających zastosowanie standardów badania i kontroli jakości. Zatem Polska Agencja Nadzoru Audytowego dysponuje narzędziami do oceny zastosowanych procedur, które odzwierciedlają stosowanie KSKJ przez firmę audytorską

w konkretnych, indywidualnych sytuacjach dostosowanych do specyfiki prowadzonej działalności i wykonywanych czynności rewizji finansowej. Organ nadzoru z tej perspektywy powinien oceniać zasadność decyzji firmy audytorskiej o kształcie zespołu wykonującego badanie (ich kompetencjach i umiejętnościach). Co prawda za system wewnętrznej kontroli jakości odpowiada firma audytorska, ale system ten musi być zgodny z przepisami prawa wewnętrznego – KSKJ, które to przepisy wprowadza i implementuje Organ w granicach przyznanych mu kompetencji oraz interpretuje zgodnie z hierarchią aktów prawnych.

Na marginesie, stanowisko Skarżącego dotyczące osób, które są biegłymi rewidentami seniorami jest niepokojące z uwagi na dyskryminację ww. osób, podczas gdy przepis art. 2 pkt 16 Ustawy dopuszcza możliwość udziału w zespole wykonującym badanie innych osób w nim wskazanych.

Wskazując na powyższe, w imieniu KRBR podtrzymuję wniosek, że skarga w tym stanie rzeczy jest bezzasadna i powinna zostać oddalona. KRBR działała w granicach przyznanych jej kompetencji.

Prezes

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Barbara Mistowska - Dragan

Załączniki:

- odpis pisma oraz uchwała.